

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση T-160/20

3M Belgium

κατά

Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων

Διάταξη του Γενικού Δικαστηρίου (όγδοο τμήμα) της 17ης Μαρτίου 2021

«Προσφυγή ακυρώσεως – REACH – Προσδιορισμός υπερφθοροβουτανosuλφονικού οξέος (PFBS) και των αλάτων του ως ουσίας που προκαλεί πολύ μεγάλη ανησυχία – Εγγραφή στον κατάλογο υποψηφίων ουσιών προς ενδεχόμενη εγγραφή στο παράρτημα XIV του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006 – Προθεσμία άσκησης προσφυγής – Άρθρο 59, παράγραφος 10, του κανονισμού 1907/2006 – Άρθρο 59 του Κανονισμού Διαδικασίας – Απαράδεκτο»

1. *Προσφυγή ακυρώσεως – Προθεσμίες – Έναρξη – Ημερομηνία δημοσίευσης – Απόφαση εγγραφής ουσίας που προκαλεί πολύ μεγάλη ανησυχία στον κατάλογο των υποψήφιων ουσιών προς ενδεχόμενη εγγραφή στον κατάλογο των ουσιών που υπόκεινται σε αδειοδότηση – Έννοια της δημοσίευσης – Δημοσίευση της απόφασης στον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA) – Εμπίπτει (Άρθρο 263, εδ. 6, ΣΛΕΕ· Κανονισμός Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, άρθρο 59· κανονισμός 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, άρθρο 59 § 10)*

(βλ. σκέψεις 28-35)

2. *Προσφυγή ακυρώσεως – Προθεσμίες – Έναρξη – Ημερομηνία δημοσίευσης – Απόφαση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA) δημοσιευμένη μόνο στον ιστότοπό του – Εφαρμογή του κανόνα περί αναστολής της έναρξης της προθεσμίας των δεκατεσσάρων ημερών για την άσκηση προσφυγής – Δεν εμπίπτει (Άρθρο 263, εδ. 6, ΣΛΕΕ· Κανονισμός Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, άρθρο 59 § 1· κανονισμός 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, άρθρο 59 § 10)*

(βλ. σκέψεις 50-54, 57-59)

Σύνοψη

Στις 5 Αυγούστου 2019, η αρμόδια νορβηγική αρχή υπέβαλε φάκελο με τον οποίο πρότεινε τον χαρακτηρισμό του υπερφθοροβουτανosuλφονικού οξέος (στο εξής: PFBS) και των αλάτων του ως ουσίας που προκαλεί πολύ μεγάλη ανησυχία¹. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA) κάλεσε τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί του φακέλου αυτού, στο πλαίσιο δημόσιας διαβούλευσης. Ως εκ τούτου, η 3M Belgium, αποκλειστική αντιπρόσωπος της εταιρίας 3M για όλες τις εισαγωγές φλογοεπιβραδυντικού προσθέτου, αποτελούμενου από ένα από τα άλατα του PFBS, υπέβαλε τις παρατηρήσεις της.

Εν συνεχεία, ο φάκελος παραπέμφθηκε από τον ECHA στην επιτροπή των κρατών μελών. Η τελευταία προσδιόρισε ομόφωνα το PFBS και τα άλατά του ως ουσία για την οποία υπάρχουν επιστημονικά στοιχεία ότι μπορεί να έχει σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου ή στο περιβάλλον, η οποία προκαλεί ισοδύναμο επίπεδο ανησυχίας με εκείνο των ουσιών που απαριθμούνται στο άρθρο 57, στοιχεία α' έως ε', του κανονισμού REACH.

Στις 16 Ιανουαρίου 2020, ο ECHA εξέδωσε απόφαση (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση) με την οποία το PFBS και τα άλατά του προσδιορίστηκαν ως ουσία που προκαλεί πολύ μεγάλη ανησυχία και καταχωρίστηκαν στον κατάλογο των υποψήφιων ουσιών προς ενδεχόμενη εγγραφή στον κατάλογο των ουσιών που υπόκεινται σε αδειοδότηση (στο εξής: κατάλογος υποψήφιων ουσιών).

Η 3M Belgium άσκησε εν συνεχεία προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου με αίτημα την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης. Το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη και, μεταξύ άλλων, αποφαινεται, για πρώτη φορά μετά τη μεταρρύθμιση του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου το 2015, επί της εφαρμογής της πρόσθετης προθεσμίας των δεκατεσσάρων ημερών για την άσκηση προσφυγής στις πράξεις που δημοσιεύθηκαν στον ιστότοπο του ECHA.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

Όσον αφορά, καταρχάς, το επιχείρημα ότι η προσβαλλόμενη απόφαση έπρεπε να έχει δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι η έννοια της «δημοσίευσης» στο πλαίσιο της άσκησης προσφυγής, κατά το άρθρο 263 ΣΛΕΕ², δεν πρέπει κατ' ανάγκη να αντιστοιχεί στην έννοια της «δημοσίευσης» κατά το άρθρο 297 ΣΛΕΕ³. Αφενός, η διαπίστωση αυτή επιρρωννύεται από το γεγονός ότι από το γράμμα του άρθρου 263 ΣΛΕΕ προκύπτει ότι η έννοια της «δημοσίευσης» δεν περιορίζεται μόνο στη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα, αλλά αφορά τη δημοσίευση των πράξεων εν γένει. Αφετέρου, μολονότι το Δικαστήριο προέβη, βεβαίως, σε συνδυασμένη ερμηνεία των άρθρων 263 και 297 ΣΛΕΕ προκειμένου να ερμηνεύσει την έννοια της «δημοσίευσης» στο πλαίσιο της άσκησης

¹ Στο πλαίσιο του άρθρου 57, στοιχείο στ', του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (ΕΕ 2006, L 396, σ. 1, και διορθωτικό ΕΕ 2007, L 136, σ. 3, στο εξής: κανονισμός REACH).

² Κατά το άρθρο 263, έκτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, «[ο]ι προσφυγές που προβλέπονται στο παρόν άρθρο ασκούνται εντός δύο μηνών, υπολογιζομένων, κατά περίπτωση, από τη δημοσίευση της πράξεως, την κοινοποίησή της στον προσφεύγοντα ή, ελλείψει δημοσίευσεως ή κοινοποίησεως, από την ημέρα κατά την οποία ο προσφεύγων έλαβε γνώση της πράξεως».

³ Κατά το άρθρο 297, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, «[ο]ι κανονισμοί, οι οδηγίες που απευθύνονται σε όλα τα κράτη μέλη, καθώς και οι αποφάσεις, όταν δεν καθορίζουν τους αποδέκτες τους, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης», και τρίτο εδάφιο, «[ο]ι άλλες οδηγίες καθώς και οι αποφάσεις που καθορίζουν τον αποδέκτη τους, κοινοποιούνται στους αποδέκτες τους και αρχίζουν να παράγουν αποτελέσματα από την κοινοποίησή τους».

προσφυγής, η νομολογία αυτή αφορούσε τον επικουρικό χαρακτήρα του κριτηρίου της δημοσίευσης σε σχέση με εκείνο της κοινοποίησης της πράξεως στον αποδέκτη της και όχι, όπως εν προκειμένω, την ερμηνεία μόνον του κριτηρίου της δημοσίευσης.

Εν συνεχεία, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι η επιχειρηματολογία σύμφωνα με την οποία, σε σύγκριση με τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα, δεν υφίσταται δυνατότητα επιβεβαίωσης της ανάρτησης στον ιστότοπο του ECHA καθιστά άνευ αντικειμένου κάθε άλλη μορφή δημοσίευσης η οποία δεν πληροί τις απαιτήσεις που ισχύουν για τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα. Πάντως, το γεγονός ότι ο νομοθέτης της Ένωσης θέσπισε νομικό πλαίσιο για την ηλεκτρονική δημοσίευση της Επίσημης Εφημερίδας δεν συνεπάγεται ότι ανάλογες απαιτήσεις πρέπει να διέπουν μια ανάρτηση στον ιστότοπο του ECHA. Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν έχει αποδέκτη, όπερ σημαίνει ότι η έναρξη ισχύος της, στις 16 Ιανουαρίου 2020, δεν εξηρτάτο από την κοινοποίησή της σε αποδέκτη ή στην προσφεύγουσα. Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο διευκρινίζει ότι προβλέπεται ειδικός τρόπος δημοσίευσης για τον κατάλογο των υποψηφίων ουσιών. Πράγματι, ο ECHA δημοσιεύει και επικαιροποιεί στον ιστότοπό του τον κατάλογο των υποψηφίων ουσιών αμελλητί μετά τη λήψη της απόφασης για την εγγραφή μιας ουσίας στον εν λόγω κατάλογο⁴. Επιπροσθέτως, δεδομένου ότι οι αποφάσεις οι οποίες διατάσσουν την ενημέρωση του καταλόγου των υποψηφίων ουσιών δημοσιεύονται μόνο στον κατάλογο αυτό, η ημερομηνία δημοσίευσης μιας τέτοιας απόφασεως αντιστοιχεί στην ημερομηνία δημοσίευσης του επικαιροποιημένου καταλόγου υποψηφίων ουσιών. Κατά συνέπεια, αφενός, ο ECHA μπορούσε νομίμως να δημοσιεύσει την προσβαλλόμενη απόφαση στον ιστότοπό του και, αφετέρου, η δημοσίευση αυτή μπορούσε να αποτελέσει την αφετηρία υπολογισμού της δίμηνης προθεσμίας άσκησης προσφυγής.

Εξάλλου, όσον αφορά την προθεσμία άσκησης της υπό κρίση προσφυγής, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει, καταρχάς, ότι η προθεσμία αυτή δεν έπρεπε να υπολογιστεί από το τέλος της δέκατης τέταρτης ημέρας μετά τη δημοσίευση της προσβαλλόμενης απόφασης. Πράγματι, ο κανόνας περί μεταθέσεως της έναρξης της προθεσμίας άσκησης προσφυγής κατά δεκατέσσερις ημέρες εφαρμόζεται μόνο για πράξεις που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα⁵. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο διευκρινίζει, πρώτον, ότι υφίσταται αντικειμενική διαφορά μεταξύ των πράξεων που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα και εκείνων που δημοσιεύονται αποκλειστικά στο διαδίκτυο, και συγκεκριμένα στον ιστότοπο του ECHA, όσον αφορά τη μορφή δημοσιεύσεώς τους. Το Γενικό Δικαστήριο μπορεί, επομένως, να προβλέψει, στον Κανονισμό Διαδικασίας ειδικούς κανόνες περί μεταθέσεως της έναρξης της προθεσμίας άσκησης προσφυγής μόνο για τις πράξεις των οργάνων που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα. Δεύτερον, η προσβαλλόμενη απόφαση δημοσιεύθηκε μόνο στον ιστότοπο του ECHA, οπότε όλοι οι δυνητικοί προσφεύγοντες διέθεταν την ίδια προθεσμία ασκήσεως προσφυγής. Τρίτον, το αν μια απόφαση περί χαρακτηρισμού ουσίας ως προκαλούσας πολύ μεγάλη ανησυχία θα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα ή στον ιστότοπο του ECHA, καθώς και η εφαρμογή του κανόνα περί μεταθέσεως της έναρξης της προθεσμίας άσκησης προσφυγής κατά δεκατέσσερις ημέρες, δεν αποτελεί αντικείμενο επιλογής του ECHA, αλλά εξαρτάται από το αν η απόφαση αυτή έχει εκδοθεί από τον ECHA ή από την Επιτροπή, αναλόγως των προβλεπόμενων στο άρθρο 59 του κανονισμού REACH.

⁴ Άρθρο 59, παράγραφος 10, του κανονισμού REACH.

⁵ Κατά το άρθρο 59 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου της 4ης Μαρτίου 2015, «[ό]ταν η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής κατά πράξεως οργάνου αρχίζει να τρέχει από τη δημοσίευση της πράξεως στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, η προθεσμία αυτή υπολογίζεται [...] από το τέλος της δέκατης τέταρτης ημέρας από τη δημοσίευση αυτή».

Κατά δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι το Δικαστήριο επεξέτεινε ασφαλώς και στις δημοσιεύσεις του ΕCΗΑ στο διαδίκτυο την εφαρμογή του κανόνα του προϊσχύσαντος Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, κατά τον οποίο η προθεσμία άσκησης προσφυγής κατά πράξεως θεσμικού οργάνου υπολογίζεται από το τέλος της δέκατης τέταρτης ημέρας από τη δημοσίευση της πράξεως στην Επίσημη Εφημερίδα⁶. Ωστόσο, το Γενικό Δικαστήριο διευκρινίζει ότι, ενώ κατά τον χρόνο εφαρμογής του προϊσχύσαντος Κανονισμού Διαδικασίας του, υπήρχε μόνον η δυνατότητα δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα, τούτο δεν ισχύει όσον αφορά τον αντίστοιχο κανόνα δημοσίευσης που προβλέπει ο νυν Κανονισμός Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ο οποίος εκδόθηκε την 4η Μαρτίου 2015, δηλαδή όταν πλέον υπήρχε δυνατότητα δημοσίευσης στο διαδίκτυο, χωριστής από την ηλεκτρονική ή έντυπη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα. Επιπλέον, αφενός, ο τελευταίος αυτός κανόνας αναφέρεται αποκλειστικά στη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα και, αφετέρου, ο Κανονισμός Διαδικασίας τροποποιήθηκε ακριβώς προκειμένου να περιοριστεί το πεδίο εφαρμογής της πρόσθετης προθεσμίας των δεκατεσσάρων ημερών. Εξάλλου, το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι ο Κανονισμός Διαδικασίας του και ο Κανονισμός Διαδικασίας του Δικαστηρίου είναι διαφορετικές πράξεις, εκδιδόμενες από διαφορετικά δικαστήρια, οι οποίες διέπουν διαφορετικές διαδικασίες ενώπιον διαφορετικών δικαστηρίων και, ως εκ τούτου, δεν ταυτίζονται⁷. Κατά συνέπεια, ουδεμία διακριτική μεταχείριση προκύπτει από τις διαφορές των άρθρων που περιλαμβάνονται σε καθεμία από τις δύο αυτές πράξεις και αφορούν τον κανόνα της μετάθεσης της έναρξης της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής κατά δεκατέσσερις ημέρες.

Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει ως απαράδεκτη την προσφυγή που ασκήθηκε στις 27 Μαρτίου 2020, λόγω εκπρόθεσμης άσκησης. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δημοσιεύθηκε στις 16 Ιανουαρίου 2020 στον ιστότοπο του ΕCΗΑ και ότι η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής εκκινεί από τις 17 Ιανουαρίου 2020, η δίμηνη προθεσμία έληξε στις 16 Μαρτίου 2020, δεδομένου ότι η αποτυπωμένη σε μήνες προθεσμία λήγει με την παρέλευση της ημέρας η οποία, κατά τον τελευταίο μήνα, φέρει τον ίδιο αριθμό με την ημέρα κατά την οποία συνέβη το γεγονός ή διενεργήθηκε η πράξη η οποία αποτελεί την αφετηρία της προθεσμίας. Λαμβανομένης υπόψη της δεκαήμερης παρέκτασης λόγω απόστασης, που πρέπει να προστεθεί στις δικονομικές προθεσμίες, η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής έληξε στις 26 Μαρτίου 2020, ήτοι την ημέρα πριν από την κατάθεση του δικογράφου της προσφυγής.

⁶ Απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2013, PPG και SNF κατά ΕCΗΑ (C-625/11 P, EU:C:2013:594). Κανονισμός Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου της 2ας Μαΐου 1991, άρθρο 102, παράγραφος 1.

⁷ Άρθρο 63 του Πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2016, C 203, σ. 72).